

การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมแพชนูปถัมภ์

Developing English Speaking Skill for Communication Using Active Learning Method of Grade 4 Students at Chumphaechanupatham School

วัชระ บุญชะโด^{*1} อัมราภรณ์ หนูยอด² ไพรฑูรย์ ประเสริฐไทย³

E-mail: watchara.lru@gmail.com

โทรศัพท์: 06-1129-7718

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ซึ่งนักเรียนร้อยละ 80 ต้องผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนชุมแพชนูปถัมภ์ จำนวน 25 คน ซึ่งทำการ เลือกโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน และแบบประเมินการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จากการประเมินการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารรวมทุกองค์ประกอบ ตามแบบประเมินๆ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 88 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่านักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4/1 มีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารผ่านเกณฑ์ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ว่านักเรียนอย่างน้อยร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยหัวข้อที่นักเรียนสามารถสื่อสารได้ดีที่สุดคือ เรื่อง Places โดย นักเรียนมีพฤติกรรมการออกเสียงที่ชัดเจน เลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องตามบริบท ใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้องตามหลักภาษา และมีความกล้า แสดงออกในการสื่อสาร

คำสำคัญ: การพูด, ทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร, การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

Abstract

The purpose of this research was to develop English speaking skill for communication using active learning method for grade 4 Students so that at least 80 percent of the group passed the prescribed passing criterion score of 80 percent. Research methodology was the one-group posttest-only design. The sample group were 25 students from grade 4/1 at Chumphaechanupathum School. They were selected by using cluster sampling. The research instruments included lesson plans by using active learning process and assessment of English speaking form. The data were statistically analyzed by percentage.

The research results showed that there were 22 students passed the criteria of the English Speaking for Communication Assessment including all components according to the assessment form, representing 88% which was higher than the specified criteria. The best topic which students can communicate was "Places". They

can pronounce clearly, use vocabulary in context appropriately, use grammar correctly, and communicate confidently.

Keywords: speaking, speaking skill for communication, active learning

- 1 นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.5 ปี) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- 2 อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- ³ ตำแหน่งครู (วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ) กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ โรงเรียนชุมแพชนูปถัมภ์ จังหวัดขอนแก่น

ความเป็นมาของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) กล่าวว่า ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทในชีวิตของคนไทย และคนทั่วโลก ซึ่งส่วนใหญ่สื่อสารกันโดยใช้ภาษาอังกฤษไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารกันโดยตรง การใช้อินเตอร์เน็ต การดูทีวี การดูภาพยนตร์ การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ หนังสือต่าง ๆ ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษนั้นจึงมีความสำคัญ อย่างมาก กล่าวคือ ภาษาอังกฤษถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ และ การประกอบอาชีพ

นอกจากนี้ ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดนับว่าสำคัญและจำเป็นมากเพราะมนุษย์เราต้อง ติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และคุณสุมิตรา อังวัฒนกุล (2535: 167 อ้างใน อิสริยะ อิ่มกระโทก. 2558) ยังกล่าวว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้ และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด เพราะผู้ที่พูดได้ย่อมสามารถ ฟังผู้อื่นพูดได้เข้าใจ และยังช่วยให้การอ่านและการเขียนเข้าใจง่ายขึ้นด้วย โดยอาจกล่าวได้ว่ามนุษย์นั้นจำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็น การพูดจึงเป็นทักษะที่สำคัญในการติดต่อสื่อสาร

จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมแพชนูปถัมภ์ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ขาด ความมั่นใจในตนเอง ขาดทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารในสภาพจริง โดยสังเกตจากพฤติกรรมการแสดงออกในด้านของทักษะการ พูดร่วมกับการสอบถามจากครูประจำชั้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน นักเรียนส่วนใหญ่มีความไม่มั่นใจในการออกเสียง ภาษาอังกฤษและไม่กล้าพูดสื่อสารออกมา สาเหตุอาจมาจากหนึ่งในผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 สิ่งที่น่าเป็นกังวลคือ ความสามารถด้านการเรียนรู้ของนักเรียนลดน้อยลงไปเพราะต้องเรียนแบบออนไลน์เป็นหลักหรือเกือบทั้งหมด โดยคุณภูมิศรัณย์ ทอง เลี่ยมนาค (2564) กล่าวว่าผลกระทบจาก COVID-19 ทำให้ห้องเรียนส่วนใหญ่ต้องถูกปิด แม้จะเปลี่ยนมาทำการเรียนการสอนแบบ ออนไลน์แต่ก็ไม่มีประสิทธิภาพเท่ากับการเรียนในห้องเรียน ทำให้เด็กมีปัญหาทั้งการเรียนที่ต้องหยุดชะงักและเกิดการเรียนรู้ที่ลดลง (Learning Loss) และขาดปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นทำให้ไม่มีความมั่นใจหรือมีพฤติกรรมเก็บตัว ดังนั้น จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ จัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี โดยต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ลองลง มือปฏิบัติและใช้ภาษาอังกฤษจากกิจกรรมในห้องเรียน จากการศึกษางานของ จุราภรณ์ ปฐมวงษ์ (2565) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การ พัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนขึ้นมัตยการ เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ พบว่านักเรียนมีทักษะการพูด สนทนาภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ พบว่านักเรียนมีทักษะการพูด สนทนาภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ พบว่านักเรียนมีทักษะการพูด สนทนาภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนปฏิบัติจริง สร้างองค์ความรู้ การได้ปฏิบัติงาน สร้างสรรค์งาน และนำเสนองานด้วยตนเอง การเรียนที่เน้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้นักเรียนเกิด กระบวนการเรียนรู้ ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง นักเรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และอภิปราย ร่วมกัน นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิม และความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ นักเรียนจะถูกเปลี่ยน

การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 9 ประจำปี พ.ศ. 2566 "งานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อยกระดับเศรษฐกิจมูลก่าสูงของชุมชน"

บทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ โดย Active Learning นั้น เป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างหนึ่ง แปลตามตัว ก็คือ เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำ "ความรู้" ที่เกิดขึ้นจึงเป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว โดยอาจจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จาก การอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการแก้ปัญหา กล่าวคือ การสอนแบบ Active Learning คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียน ทุกคนมีส่วนร่วม ในการลงมือกระทำ และใช้กระบวนการคิด โดยนักเรียนจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ (Receivers) ไปสู่การมี ส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (Co - creators)

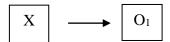
ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำประเด็นปัญหาที่พบข้างต้นมาทำการทดลองการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมุ่งให้นักเรียนพัฒนาด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การแสดงความ คิดเห็น และความกล้าแสดงออก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้น ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการ พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ แบบเชิงรุก (Active Learning) โดยนักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

วิสีดำเนินการวิจัย

ประเภทของการวิจัย
 การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบทดลองกลุ่มเดียว วัดครั้งเดียว (The One-Group Posttest-Only Design) Aek Phakiti.
(2014)

เมื่อกำหนด

X หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

O₁ หมายถึง ผลการทดสอบวัดทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารหลังเรียน (Post-test)

- 2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนชุมแพชนูปถัมภ์ ตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่กำลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม จำนวน 3 ห้อง รวมทั้งสิ้นประมาณ 72 คน
- 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนชุมแพ-ชนูปถัมภ์ ตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่กำลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม จำนวน 25 คน ซึ่งทำการเลือกโดยใช้ วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)
  - 3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการพัฒนาเครื่องมือวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) จำนวน 6 แผน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Greeting/ Introduction แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Daily Routine แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Seasons & Weather แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Places

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง Asking and Giving Directions แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง At hospital

3.2 แบบประเมินการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวมรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

- 4.1 ผู้วิจัยได้คัดเลือกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนชุมแพชนูปถัมภ์ ตำบลชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำนวนนักเรียน 25 คน ในการเข้าร่วมการวิจัยฯ
- 4.2 การปฐมนิเทศแก่กลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงจุดประสงค์ในการดำเนินการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจาก การวิจัยครั้งนี้แก่กลุ่มตัวอย่าง
- 4.3 ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 6 ชั่วโมง พร้อมทั้งสังเกต พฤติกรรมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก ผู้วิจัยได้แบ่งการสอนออกเป็น 5 ขั้น ได้แก่ 1) ขั้นนำ (Warm up) คือการนำเข้าสู่บทเรียนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พูดสื่อสารมากที่สุด 2) ขั้นนำเสนอ (Presentation) คือการที่ครูนำเสนอคำศัพท์และประโยค 3) ขั้นฝึก (Practice) นักเรียนฝึกออกเสียง/พูด โดยครูชี้แนะแนวทาง 4) ขั้นผลิต (Production) นักเรียนนำสิ่งที่ได้เรียนร่วมกับการฝึกมาผลิตในที่นี้คือการพูด และ 5) ขั้นสรุป (Wrap up) ครูและนักเรียนร่วมสรุป ประเด็นที่เรียน
- 4.4 ทำการทดสอบโดยใช้แบบประเมินการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ เชิงรุก (Active Learning) ตามเกณฑ์การประเมินในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์การประเมินการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Clark. 1972)

เกณฑ์การประเมินการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Clark. 1972)							
องค์ประกอบ	ระดับความสามารถ						
	4	3	2	1			
1. การออกเสียง	ออกเสียงถูกต้องและพูด	ออกเสียงผิดเป็นครั้งคราว	ออกเสียงผิด ๆ พูดแล้ว	ยังพูดไม่ได้และโต้ตอบ			
(Pronunciation)	ได้เป็นที่เข้าใจ	แต่โดยทั่วไปแล้วเข้าใจได้	เข้าใจยาก	ไม่ได้			
2. คำศัพท์	ใช้คำศัพท์ได้เหมาะสมใน	สื่อความหมายได้เป็นส่วน	ใช้คำศัพท์ผิดบ่อย ๆ	ใช้คำศัพท์ผิดและ			
(Vocabulary)	ทุกสถานการณ์	ใหญ่ ใช้คำศัพท์ได้	แต่ใช้ศัพท์ในเหตุการณ์	โต้ตอบไม่ได้			
		เหมาะสม	นั้นได้				
3. ไวยากรณ์	ไม่มีข้อผิดทั้งในการใช้	ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้	ใช้ไวยากรณ์เบื้องต้นผิด	โครงสร้างไวยากรณ์ผิด			
(Grammar)	ศัพท์หรือโครงสร้าง	ถูกต้อง มีข้อผิดเล็กน้อย	ใช้วลีถูกต้องบ้าง	ไม่สามารถสื่อสารได้			
4. ความคล่องแคล่ว	บทสนทนาเป็นธรรมชาติ	บทสนทนาเป็นธรรมชาติ	พูด ๆ แล้วพูดต่อไป	พูดแล้วต้องหยุดนาน ๆ			
(Fluency)	หยุดบ้างเช่นเดียวกับ	และต่อเนื่อง บางครั้งยัง	ไม่ได้ พยายามพูดต่อไป	พูดไม่จบประโยคหรือ			
	เจ้าของภาษา	ติดตะกุกตะกัก	โดยเริ่มต้นใหม่	โต้ตอบไม่ได้			

ตารางที่ 1 เกณฑ์การประเมินการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Clark. 1972)

4.5 นำข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแบบประเมินการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารของนักเรียน ที่กำหนดไว้มาวิเคราะห์พฤติกรรมการพูดของนักเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์คะแนนจากการประเมินการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแบบสังเกตพฤติกรรมโดยแบ่ง วิเคราะห์เป็น 4 องค์ประกอบตามแนวคิดของ Clark (Clark, 1972)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์แบบประเมินการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียน โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนชุมแพชนูปถัมภ์ จังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลผลการวิเคราะห์แบบประเมินการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียน โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ แบบเชิงรุก

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การทดสอบในแต่ละองค์ประกอบตามเกณฑ์กา	ผลการประเมินการทดสอบการพูด
(คน)	ประเมินของ Clark	เพื่อการสื่อสาร (ผ่านเกณฑ์
		คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป)
		_

	องค์ประกอบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
25	1. การออกเสียง (Pronunciation)	22	88	ผ่าน
	2. คำศัพท์ (Vocabulary)	23	92	ผ่าน
	3. ไวยากรณ์ (Grammar)	21	84	ผ่าน
	4. ความคล่องแคล่ว (Fluency)	22	88	ผ่าน
	รวมเฉลี่ย	22	88	ผ่าน

จากตารางที่ 2 การประเมินกำหนดให้นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ต้องมีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป และเกณฑ์จำนวนนักเรียน ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 พบว่า ผลจากการประเมินการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนโดยใช้กระบวนการจัดการ เรียนรู้แบบเชิงรุกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 25 คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนั้น มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จากการ ประเมินการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารรวมทุกองค์ประกอบจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 88 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์ที่ กำหนดไว้ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 มีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารผ่านเกณฑ์ตามที่ผู้วิจัย กำหนดไว้ว่านักเรียนอย่างน้อยร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

ภาพประกอบที่ 1 กิจกรรม Where do you want to go?

การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 9 ประจำปี พ.ศ. 2566 "งานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อยกระดับเศรษฐกิจมูลค่าสูงของชุมชน"

จากภาพประกอบที่ 1 จะเห็นว่านักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในชั้นเรียนในหัวข้อเรื่อง Places และได้ลองออก เสียงคำศัพท์และฝึกพูดประโยค Where do you want to go? ทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนเกิดความผ่อนคลายและรู้สึกปลอดภัยซึ่ง เป็นปัจจัยที่ทำให้นักเรียนกล้าที่จะลองพูดหรือสื่อสารภาษาอังกฤษ ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และ อำนวยความสะดวกเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ โดยครูจะเปลี่ยนจากหน้าที่ "สอน" เป็น "โค้ช" ตามแนวคิดของ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารที่นักเรียนแสดงออกมาใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การออกเสียง นักเรียนมีการออกเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะ ท้ายได้ชัดเจน โดยเฉพาะเสียง /t/, /s/ ซึ่งส่งผลต่อการสื่อความหมายในการสื่อสาร 2) คำศัพท์ นักเรียนสามารถจดจำและเลือกใช้ คำศัพท์ได้ตรงบริบท 3) ไวยากรณ์ นักเรียนมีการใช้ประโยคถาม-ตอบ ได้ถูกต้องตามหลักภาษา และ 4) ความคล่องแคล่วและความ กล้าแสดงออก นักเรียนได้ลองฝึก ออกเสียง พูด ซ้ำ ๆ ในการสร้างความเคยชินและสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายโดยครูได้มีการแก้ใข การออกเสียงให้เป็นครั้งคราว ทำให้นักเรียนมีความกล้าที่จะลองใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น

อภิปรายผล

การใช้การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ช่วยให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน ทั้งยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และกล้าที่จะใช้ภาษาอังกฤษใน การสื่อสารออกมา โดยนักเรียนจะเกิดองค์ความรู้ขึ้นได้จากการลองผิดลองถูกในการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนที่นักเรียนไม่เพียงแต่นั่งฟัง หรือไม่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ แต่นักเรียนต้องฝึกคิด ฝึกพูด ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ การเรียนจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกนั้นยังให้ความสำคัญต่อลักษณะของกิจกรรมในกระบวนการเรียนรู้ (Process of Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรม มีทักษะทั้งในเชิงความคิด และเทคนิควิธีที่จะ ใช้ปฏิบัติงานและแก้ปัญหาในชีวิตจริง นักเรียนสามารถพูดคุยและเขียนสื่อสารในสิ่งที่เรียน วิจารณ์โต้แย้งระหว่างเพื่อน และอาจารย์ ผู้สอนได้ นักเรียนยังสามารถจัดระบบการคิด และสร้างวินัยต่อกระบวนการแก้ปัญหารับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีชื่อ เรียกเป็นภาษาไทยหลายอย่าง เช่น การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ และการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) โดย การสร้างความรู้ด้วยตนเอง

จากผลการวิจัยพบว่าทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนชุมแพ-ชนูปถัมภ์มีการพัฒนาขึ้นเมื่อใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก และในภาพรวมนักเรียนมีการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุราภรณ์ ปฐมวงษ์. (2565) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สนทนาภาษาอังกฤษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ทดลองการใช้รูปแบบการ เรียนรู้ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการ พูดสนทนาภาษาอังกฤษ พบว่าทักษะการพูดสนทนาภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กระบวนการการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกมีการนำเรื่องใกล้ตัว หรือเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน ประกอบ กับมีการจัดลำดับความยากง่ายทั้งด้านเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นชินและ มีความพร้อมในการเข้าร่วม กิจกรรมแต่ละครั้ง โดยการจัดการเรียนรู้จะมีการประยุกต์กิจกรรมและองค์ประกอบให้มีความท้าทายและเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน ของนักเรียนที่อาจเจอในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลทำให้นักเรียนมั่นใจในกระบวนการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น สอดคล้องกับ แนวคิดของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาต่างประเทศ Finocchiaro, M., and Bonomo, M. (1973 : 8-14) อ้างถึงใน โชคชัย เตโช. (2561). ได้กล่าวถึง จิตวิทยาการสอนภาษาต่างประเทศไว้ดังนี้ 1) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อการเรียนรู้สัมพันธ์กับความต้องการ และประสบการณ์ของนักเรียน 2) การจัดลำดับเนื้อหาของภาษาในการสอนเป็นสิ่งสำคัญมาก ควรเรียนเนื้อหาที่รู้ไปยังเนื้อหาที่ไม่รู้ และจากง่ายไปยากตามลำดับ 3) การฝึกหลาย ๆ ครั้ง เป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะการเรียนภาษาเป็นการสร้างนิสัยการเรียนรู้ทักษะใด ๆ จะเกิดขึ้นเป็นสัดส่วนโดยตรงกับการฝึกซ้ำในทักษะนั้น 4) การฝึกซ้ำควรจะถี่ในระยะต้น ๆ แล้วค่อยเว้นช่วงห่างออกไป และ 5) การแก้ไขข้อผิดพลาดในทันทีที่นักเรียนทำผิดเป็นเรื่องสำคัญมาก นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ว่าสิ่งที่ทำลงไปนั้นถูกต้อง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) สามารถนำมาพัฒนาและออกแบบการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เพียงแต่ทักษะการพูดเท่านั้น ยังสามารถนำไปประยุกต์ เพื่อออกแบบและพัฒนาทักษะอื่น ๆ ได้เช่นกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนชุมแพ-ชนูปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 สามารถสรุปได้ดังนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกสามารถสร้างความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 ได้ โดยมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จากการประเมินการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารรวมทุกองค์ประกอบตามแบบประเมินๆ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 88 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 80 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 มีทักษะการ พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารผ่านเกณฑ์ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ว่านักเรียนอย่างน้อยร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยหัวข้อที่นักเรียนสามารถสื่อสารได้ดีที่สุดคือ เรื่อง Places โดยนักเรียนมีพฤติกรรมการออกเสียงที่ ชัดเจน เลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องตามบริบท ใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้องตามหลักภาษา และมีความกล้าแสดงออกในการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1. ครูผู้สอนควรนำกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ไปใช้ในการพัฒนาทักษะอื่น ๆ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป
- 1. ควรบูรณาการกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) กับการสอนเสวนา (Dialogic Teaching) เพื่อส่งเสริมการพูดอย่างมีความหมาย
- 2. ควรเจาะจงรูปแบบกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกเพื่อให้ง่ายต่อการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และการเก็บ ข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. จุราภรณ์ ปฐมวงษ์. (2565). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมทักษะการพูด สนทนา ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. Journal of Modern Learning Development Vol. 7 No. 4 May 2022.

ภูมิศรัณย์ ทองเลี่ยมนาค. (2564). **สำรวจผลกระทบ COVID-19 จุดเปลี่ยนครั้งสำคัญของการศึกษาโลก.** [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2565. จาก https://www.eef.or.th/article1-02-01-211/

- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้.
- อิสริยะ อิ่มกระโทก. (2558). **การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กลวิธีการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้น** มัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โชคชัย เตโช. (2561). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน. วิทยานิพนธ์. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะ

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- Aek Phakiti. (2014) Experimental research methods in language learning. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 14 สิงหาคม. จาก: https://www.researchgate.net/publication/263046791_Experimental_research_methods_in_language_learning
- Clark, J.L.D. (1972). Foreign Language Testing: Theory and Practice. Philadephia: Centre of Curriculum Development.
- Ferguson, George A. (1981). **Statistical Analysis in Psychology and Education.** 5 th.Ed., Tokyam Mc Graw Hill Book Company.